

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

NUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 5, kwartalnie rb. 3, miesięcznie kop. 60, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pierwszy jednoszpaltowy lub jego miejsce nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi po 200 k., na 4 kol. po kop. 20. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści natry omalanej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem ni świątecznych od g. 10-2 po poł. Receptyw nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kanty i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARTY Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Wydział Rady Narodowej pow. częstochowskiego

Natychmiast po ogłoszeniu aktu 5-go listopada, powstało w stolicy zrzeszenie polityczne, które uważało za niezbędne rozpoczęcie natychmiastowej akcji w kierunku tworzenia rządu polskiego. Zrzeszeniem tym, obejmującym szereg najwybitniejszych naszych grup politycznych była Rada Narodowa.

W okresie powstawania Tymczasowej Rady Stanu, Rada Narodowa czyniła energiczne starania, celem powiększenia liczby jej członków, co też osiągnęła.

Już od chwili swego założenia, Rada Narodowa nie chciała bynajmniej uważać się za jakiś sejm, przeciwnie chciała być tylko ogólną krajową instytucją ofiarodawcą — łącznikiem między Radą Stanu a społeczeństwem.

Skład Rady Narodowej.

Rada Narodowa w regulaminie swym przewiduje następujący swój skład: Wydziały powiatowe, które delegują swych przedstawicieli na ogólne zjazdy w stolicy; liczba ich wynosi 218 delegatów powiatowych z Królestwa, 49 z miast prowincjonalnych i 50 z Warszawy. W ten sposób ogólna liczba członków Rady Narodowej wynosi 800 osób.

Wydział powiatowy tworzą przedstawiciele powiatu ze wsi i miasta.

W powiatach i większych miastach, jak głosi regulamin, zwoływane są przez mężów zaufania Rady narodowej zjazdy powiatowe i zgromadzenia obywatelskie miejskie, celem wyboru delegatów do Rady Narodowej w ilości oznaczonej przez specjalną ordynację.

Wydz. Rady Narodowej pow. częstochowskiego.

W tym też celu dwaj mężowie zaufania Rady Narodowej dyr. Rutkowski z Wzosowej i p. L. Siemieński z Żurawia pow. częstochowskiego, wraz z gro-nem kooptowanych osób, zwołali dwa zebrań, z których jedno: zjazd ziemian odbył się we wtorek ubiegły, a zebranie przedstawicieli ogółu naszego miasta we środę w lokalu Stow. Kupców Polskich.

Na wtorkowym zebraniu przedstawicieli powiatu częstoch. dokonano wyboru 8 delegatów na zjazdy Rady Narodowej w stolicy i 12 osób które tworzyć będą wydział powiatowy częstochowski.

Delegatami powiatu częstochowskiego są p.p. szamb. Łącki, J. Cygański i włoścjanin Szymczyk z Mokrzesz.

We czwartek na skutek zaproszenia, posłanego stu osobom, z pośród różnych sfer naszego miasta, w lokalu Stow. Kupców Polskich zebrało się kilkadziesiąt osób celem dokonania wyboru delegatów m. Częstochowy do Rady Narodowej i członków wydziału miejskiego.

Zebrań zagał dyr. Rutkowski, proponując na przewodniczącego dyr. W. Płodowskiego i na asesorów p.p. J. Wróblewskiego, I. Temczyka oraz W.

Uljańskiego, na sekretarza p. S. Ziemińskiego. Nim przystąpiono do obrad dyr. J. Rutkowski objasnił zebranych w kwestji ordynacji wyborczej delegatów do Rady Narodowej, wręczył oświadczył, że głosować mogą ci z pośród obecnych, którzy podpisem swym stwierdzą swą zgodę na poniższą deklarację polityczną Rady Narodowej.

Deklaracja.

W warunkach, jakie wojna i wyniki z niej akt 5 listopada wytworzyły na ziemiach polskich, uznaje zebranie polityczne, odbyte d. 21 Marca w Częstochowie wielki moment dziejowy, w którym do bezpośredniej pracy nad odbudową państwowości własnej przystąpić bezwzględnie należy. Jedyną dziś dla Polski wskazaną drogą jest wydobycie z kraju sił możliwie największych dla rzucenia ich na szalę wypadków. W pierwszym rzędzie dążyć należy do stworzenia możliwie największej armii narodowej, która by sprawę polską wzmogła i zabezpieczyła, do stworzenia rządu, który by siły kraju tak dziś znaczne jeszcze wyzwoił i do pracy nad odbudową Ojczyzny powołał. Taki zaczątek rządu widzą zebrani w Tymczasowej Radzie Stanu, której nakazom i kierownictwu gotowi są poddać się bezwzględnie, taki zaczątek armii widzą w batalerych legionach, które jak najszybciej za kadry wojska polskiego uznane być winny i uzupełnione drogą ochotniczego na razie werbunku.

Dla wzmocnienia siły aktywnej społeczeństwa polskiego uznają zebrani za niezbędne zorganizowanie i uzbrojenie należytą powagą opinii politycznej krajowej i w tym celu za zwoleżalni organ opiniotwórczy dla odradzającej się Polski uznają zawiązanie w Warszawie dnia 15 listopada r. z. Radę Narodową, do której w charakterze swych delegatów wybierają obywateli.....

Zadania Rady Narodowej.

W szeregu przemówień pp. Jan Pröffor, dyr. J. Rutkowski i dr. K. Okuszek skreślili program działalności - Wydziału częstochowskiego Rady Narodowej, z którego zebrani dowiedzieli się, że zadania Rady Narodowej polegają na stałym utrzymaniu kontaktu z obecnym naszym Rządem Tymczasową Radą Stanu.

Zdaje się, że pierwszy ten punkt programu stworzenia łącznika, który by pomagał Radzie Stanu w jej pracach nad odbudową państwowości polskiej jest nadzwyczaj doniosłym.

Rada Stanu musi mieć poparcie ogółu, które może się wówczas ujawnić coraz szerzej, gdy powstanie instytucja opiniotwórcza krajowa.

Drugim zadaniem niemniej waż-

nym w naszym życiu, jest skonsolidowanie rozstrzelonej dotychczas opinii polskiej.

Wobec nienormalnych czasami stosunków, panujących w naszych zrzeszeniach politycznych i ten punkt jest bardzo ważki.

Sprawa wojska polskiego jest również jedną z palących i programowych kwestji, którą ma Rada Narodowa ująć w ten sposób, aby chęć utworzenia armji własnej była wolą całego narodu.

Dojście do porozumienia w sprawie wojskowej będzie jednym z naczelnych zadań Rady.

Po wysłuchaniu programu działalności Rady Narodowej, który, nawiasem mówiąc, mógł być wygłoszony jako referat pp. J. Zagórski, J. Wizental, J. Dziuba, inż. Mońkowski, dr. Okuszek, St. Jastrzębski i inni zapytywali prezydium w różnych kwestjach, dotyczących zarówno programu Rady, jak i wyboru delegatów i członków wydziału częstochowskiego.

Wrzeczcie zarządzono przerwę, w czasie której składano podpisy pod deklaracją polityczną Rady. Szereg osób z pośród obecnych nie złożył podpisu, opuszczając zebranie.

Po przerwie zdecydowano dokonać wyboru 8 delegatów na zjazdy Rady Narodowej w Warszawie i 12 członków Wydziału Rady Narodowej pow. częstoch.

Jako delegaci największą ilość głosów otrzymali: pp. Jan Pröffor 41 gł., inż. L. Mońkowski—38 gł. i F. Dobrucki—34 gł.

Na członków Wydziału powołani zostali pp. L. Nieprzecki—58 gł., J. Dreszer—32 gł., J. Dziuba—29, PiekarSKI—29, J. Zagórski—26, F. Kurpiński—24, J. Tomczyk—24, R. Pruszkowski—21, J. Kotan—20, L. Mętnicki—18, Ziemiński—18, St. Jastrzębski—16; pp. J. Wróblewski i dyr. Płodowski pomimo otrzymania bardzo po-ważnej liczby głosów rzekli się swych mandatów, motywując to nawałem prac na polu społecznym.

Zastępcami są ks. Niedźwiedziński pp. J. Wizental, Bystydzieński i Gąsiewski.

Wrzeczania ogólne.

Powstanie Wydz. Rady Narodowej po-owane zostanie zycielwie prze tych wszystkich, którzy nie chcą trwać nadal w bierności, którym hasło osiągnięcia niepodległości Ojczyzny naszej jest drogowskazem w każdej pracy.

Sądymy, że Wydział Rady Narodowej pow. częstochowskiego, działając umiejętnie pozyska sympatje nie tylko wśród obozu aktywistów, lecz wszelkiemi siłami dając do pozyskania przedstawicieli coraz szerszych warstw, kierunków i zapatrywań na sprawę polską, zjedna sobie współdziałanie w swych pracach szerokiego ogółu.

Mając wrzecznie instytucję opiniotwórczą ogólną, należałoby rozwiązać

te nieliczne już na gruncie naszym przeszerzenia polityczne, które podparowały się już Radzie Narodowej.

I jedna rzecz jeszcze, Wydział Rady Narodowej postępowaniem swym nie może narażać się na oskarżenia, jakoby był przedstawicielem tylkoe nielicznej grupy ogółu, nie może zbierać wokół siebie wyłącznie „elity patriotyzmu“, musi zatoczyć szerokie kręgi i zyskiwać szereg tych wszystkich, którzy uznają karność wobec zaożądów rządu własnego.

Sądząc z wrażeń odniesionych na zebraniu środowym, mamy nadzieję, że Wydział, jak to słusznie zaznaczył jeden z uczestników zebrania, nie będzie poświęcał czasu, jak to wiele arszeszeń politycznych czyni, na „patriotyczne gadulstwo“, lecz ciągłą pracą dążyć będzie do zrealizowania swej wymownej deklaracji.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. F.) Urzędowo donoszą 21 marca:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. feldmarszałka ka. Leopolda Bawarskiego.

Odbływały się walki na przedpolach, bez większego znaczenia.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

Nie było znaczących operacji bojowych.

Zachodni plac boju.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Wobec opadów deszczowych i śnieżnych działalność bojowa była umiarkowana. Między Arras a Berthacourt, na północnym wschodzie od Ham i na północnym wschodzie od Soissons nasze zabezpieczenia zmusiły do odwrotu pewną liczbę mieszanych oddziałów przeciwnika. Na prawym brzegu Mozy odparliśmy dzisiaj rano dwa ataki francuzów w lesie Fausses.

Balkański plac boju.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Na całym froncie położenie nie uległo zmianie.

Front macedoński.

Częściowe ataki francuzów pod Nicopolem, Trinowa i Rastani (na zachodzie i północy od Monastyr) wstrzymane zostały ogniem, lub też odparte. Pewna wyżyna na północy wschodzie od Trinowy i pod Smagowa, która niedawno wpadła w ręce nieprzyjacielskie, została przez nas odebrana szturmem. Wskutek tego przeciwnik opuścił tereny pośrednie. Jego nocne usiłowania zdobyć wyżyny z powrotem, nie odniosły skutku.

W łuku Czerny ogień naszej artylerji zestrzelił balon na uwięzi, który spłonął.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 22-go marca—rano:

Oprócz potyczek w okolicy Somme i Oise nie wydarzyło się nic szczególnego.

Na wschodzie w zupełności powiodło się natarcie nasze nad Berzyną.

Na północy od Monastyr znenu-

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 21 marca:

Wschodni plac boju.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Włoski teren walk:

Południowo-wschodni plac boju.

Nic nowego.

Zastępca szefa sztabu generalnego

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG. Urzędowo donoszą, dnia 19 marca:

Front zachodni.

Trwa wymiana strzałów i walki między patrolami.

Front rumuński.

Odbływa się wymiana strzałów i walki straży przednich.

Front kaukaski

Na południu od Wan wojska nasze wyparły nieprzyjaciela z szeregu wzgórz.

Turcy cofają się w kierunku na Pendjewine.

Walki na Zachodzie.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 20 marca:

Po południu:

Na wschodzie od Nesle francuzi dosięgli w kilku miejscach kolei Ham-Nesle.

Na północy od Noyon francuzi zajęli Guicard i posunęli swe patrole wzdłuż drogi St. Quentin.

Na wschodzie od Cisey francuzi zawładnęli drugą pozycją niemiecką. Liczba oswobodzonych przez wojsko francuskie w ciągu 3 dni miasteczek i wsi dochodzi obecnie do 100. Liczne miejscowości niemcy zourzyli i zrabowali. Tysiące mieszkańców, których niemcy nie mogli pociągnąć za sobą, wychodzą naprzeciw żołnierzom francuskim.

Wieczorem:

Na przestrzeni od Somme od Ancre wojskorzastała wojska nasze odniosło sukcesy i przystąpiło do obsadzenia odzyskanej sfery na północy od Somme.

Kawalerja nasza dotarła aż do okolicy miejscowości Boupy, odległej o 7 km od St. Quentin, gdzie przepędziła niemieckie patrole konne.

Na północnym wschodzie od Chauny plechota nasza obsadziła Terghies i przekroczyła w ciągu dnia kanał pod St. Quentin. Kilka ożywionych starć z oddziałami nieprzyjacielskimi miało pomyślny dla nas przebieg. Na całym froncie ponieśliśmy dotychczas nieznaczne straty. 50 młodych dziewcząt w wieku od 16 do 25 lat nieprzyjacieli uprowadził siła.

Powrót do pracy.

STOKHOLM, 22 | 3. Agencja Petersburska donosi, że rada posłów robotniczych oświadczyła się za natychmiastowe wznowienie pracy w Petersburgu.

Naczelne dowództwo.

LONDYN, 22 | 3. Rząd tymczasowy zmaszony był poczyni, zastępstwa dla rewolucjonistów. Cesarz Mikołaj, abdykując, mianował w. ks. Mikołaja naczelnym wodzem. Pomimo popularności w. ks., rząd tymczasowy uznał za niezbędne unieważnienie tej nominacji, a dla położenia kresu złośliwej propagandzie, wydał rozkaz natarcia na zasadę, że na-

czelne dowództwo nie może spoczywać w rękach członka rodziny Romanowów

Apel do wojska rosyjskiego.

PETERSBURG, 21 | 3. W manifeste rządu tymczasowego znajduje się ustęp następujący:

Rząd chce wierzyć, że duch gorącej miłości ojczyzny, który przejawiał się w walce całego narodu przeciw staremu ustrojowi, będzie żywił również naszych dzielnych żołnierzy na polach bitew. Rząd, ze swej strony, będzie czynił wszystko, co tylko leży w jego mocy, aby zapewnić armji wszystko, co jej potrzeba dla ostatecznego doprowadzenia wojny do zwycięskiego końca. Rząd wiernie dochowa wszystkich traktatów przyniżerza, jakie łączą nas z innymi mocarstwami.

Rodzina cesarska w niewoli.

LONDYN, 22 | 3. Biuro Reutersa donosi z Petersburga: Rząd polecił, aby cara i małżonkę jego uważano za jeńców i umieszczono w Carskim Siole.

Zandarmi na front.

STOKHOLM, 22 | 3. „Stokholms Tidningen“ donoszą: Szef zandar erji w Torneo zakomunikował, iż został wydany rozkaz, ażeby wszystkich zandarminów w liczbie 600 000 tysięcy, w czem 15 000 oficerów, wysłać z Rosji na front.

Reakcja w Kijowie.

BERNO 22 | 3. „Nationalitzg.“ donosi, że Metropolita Włodzimierz w d. 19 marca zainicjował wielką procesję na ulicach Kijowa na cześć cara Mikołaja. W procesji wzięło udział około 40 000 osób; obnoszono portret cara i obrazy świętych. W pobliżu Kijowa pieczęrskiej lawry na procesję napadli rewolucjonisci. Nastąpiło krwawe starcie, którego ofiarą padło wiele osób. Na polu walki utrzymali się adherenci cara. Wieczorem na stronę rewolucjonistów przeszła znaczna część garnizonu kijowskiego.

Ządania socjal-demokratów.

FRANKFURT 22 | 3. Komitet centralny stronnictw robotniczych w Petersburgu wydał odezwę, w której wzywa proletariat wszystkich państw wojujących do natychmiastowego złożenia broni i zaprzestania wojny, prowadzonej wyłącznie w interesach kapitalizmu. Rosyjskie stronnictwo socjal-demokratyczne domaga się wywłaszczenia wielkiej prywatnej własności ziemskiej w Rosji oraz posiadłości koronnych i podzielenia ich między chłopów.

Ameryka przed wypowiedzeniem wojny Niemcom.

ROTTERDAM, 22 | 3. Londyński „Daily Telegraph“ donosi z Petersburga: Wczoraj wieczorem Lansing powiedział do dziennikarzy w Waszyngtonie: „Moi panowie, położenie jest zbyt poważne, ażeby mógł o nim cokolwiek powiedzieć“. Kilku wyższych urzędników zapewnia, że po zatopieniu 8-eh parowców amerykańskich jednego dnia, nawet mówić by nie może o uniknięciu starcia zbrojnego.

Ameryka a Niemcy.

BERLIN, 23 | 3. Jak donoszą z Londynu do Hag, rząd Stanów Zjednoczonych nie będzie uważał, ażeby plan amerykańskich, zatopienia 8 amerykańskich parowców handlowych przez niemieckie łodzie podwodne za ów „Overt act“ (czyn jawny), którego domaga się prezydent Wilson, jako uzasadnienia wystąpienia czynnego Stanów Zjednoczonych przeciwko Niemcom.

Agitacja pokojowa w Anglii.

ROTTERDAM 22 | 8. Snowden oświadczył w angielskiej Izbie gmin, iż 25 proc. narodu angielskiego uprząta otwarcie agitację pokojową. Penzance powiedział, że ententa powinna jaknajpóźniej sformułować możliwe do przyjęcia warunki pokojowe.

Co się dzieje w Stanach Zjednoczonych.

WASZYNGTON, 22 | 3. Prezydent Wilson upoważnił departament marynarki do wydania 115 milionów dolarów na przyśpieszenie budowy okrętów wojennych i na zakup statków pomocniczych. Uczniowie I klasy akademii marynarki awansowani będą d. 29-go marca na oficerów, uczniowie II klasy w kilka tygodni później. W ten sposób korpus oficerów marynarki powiększy się o 874 oficerów.

Co słychać nowego?

Czy Rodzianko jest politykiem

Po wysunięciu Rodziankę na czoło rządu w Piotrogradzie nie będzie zapewne bez znaczenia powtórzyć w streszczeniu zdania, jakie rozpowszechniano o Rodziance w prasie rosyjskiej przy rozpoczęciu sesji Dumy. „Riecz” wypowiadała wówczas zdanie, że Rodzianko jest nader sprytnym prezesem Dumy, pełnym taktu, umiarkowania, ale i stanowczości, człowiekiem honorowym i sumiennym, ale politykiem niedostatecznie temperamentnym i doświadczonym. Zdaniem zaś „Now. Wremeni” Rodzianko nada się więcej za dobrego działacza parlamentarnego w czasach pokojowych, nie ma jednak dość pewnej ręki dla chwili tak burzliwej jak obecna. Zresztą politykiem on nigdy w praktyce nie był i chyba już nim nie zostanie.

Zamachy na carową.

„Svenska Dagbladet” dowiaduje się z Piotrogradu, iż miesiąc po zamordowaniu Rasputina dokonane zamachu na carową. Wiadomości tej cenzura nie przepuściła. Carowa zwiędziała, wówczas lazaret wojskowy w Carskim Siolu. Oddano na nią pięć strzałów. Przeciwko carowej matce spryskięto się 12 oficerów. Głównego sprawcę księcia Dolgoruckiego powieszono, resztę rozstrzelano. Carową matkę zesłano do Kijowa. Carowa raniona została lekko w ramię.

Tryumf bloku postępowego w Rosji.

„Times” pisze: Powstanie bloku postępowego w Dumie miało na celu stworzenie zwartej większości, umożliwiającej szybkie i łatwe przeprowadzenie uchwał prawodawczych. Tymczasem rola bloku stała się zupełnie inną. Doprowadził on do porozumienia, do kompromisu różnych kierunków politycznych i dał w ten sposób podstawę do konsolidacji opinii publicznej w sprawach, które postawił na porządku dziennym kryzys wojenny. W społeczeństwie rosyjskim uznano za wielki tryumf, że nawet tak sw. zjednoczona szlachta, która uchodziła dotychczas za twierdzę i opokę reakcyjną, przeszła również jak i stronnictwa umiarkowane, przez zmienną ewolucję polityczną i zbliżyła się do opozycji, zajętej przez blok w Dumie i przez organizacje społeczne.

Milukow a problemat dardaneelski.

W gazecie „Rukskoje Znamia” wyrażają wątpliwość, czy Milukow wogóle bierze na serio cały problemat dardaneelski i czy ten ostatni niema

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy raczyli wziąć łaskawy udział w smutnym obrzędzie pogrzebowym

ś. p. Juljana Służalka

w szczególności zaś Csoigodnym. Ka. Ka. Kanonikom: Fulmanowi, Ciesielskiemu i Mettlerowi, jak również Cs. ka. ks. Prefektom, Wielobnym Ojcom Paulinom siostrzom z zakładu św. Antoniego, Cs. ka. Cesarzowi za słowa otuchy z głębi serca wypowiedziane i tym którzy wzięli udział w niesieniu drogi nam szczytów składa serdeczne staropolskie

BÓG ZAPŁAĆ

Stroskana rodzina.

dla niego i całej jego polityki być tylko środkiem agitacji? Pismo jest zdania, iż ani Milukow ani nikt inny w Rosji w obecnym położeniu nie może na serjo marzyć o zdobyciu Dardaneli, dopóki tak znaczne obszary najwłaściwszego terytorjum rosyjskiego znajdują się w obcej okupacji.

Chwila bieżąca.

Lloyd Geoge zawiadomił izbę gmin, że przedstawi izbie gmin adres gratulacyjny do Dumy rosyjskiej.

Milukow telegrafował z Petersburga do Londynu, iż nigdy nie miał planów pacyfistycznych, o które posadza go prasa niemiecka. Zawsze był jedynie za dalekiem prowadzeniem wojny aż do zwycięstwa sprzymierzeńców.

W listach, nadchodzących z frontu do Petersburga, żołnierze piszą: „Trzymajcie się, bracia, dobrze w Petersburgu, brońcie wolności, a my tutaj nie cofniemy się ani o krok”.

Liczba ofiar zaburzeń rewolucyjnych w Petersburgu wzrosła do 4,000 zabitych i 7,000 ranionych.

Dnia 18 bm przeprowadzono do gmachów Dumy grupę żandarmerii ze stacji Bologoje, gdzie ich aresztowano.

General-gubernatorem finlandzkim został mianowany postępowiec Stachowicz.

Dowódcą wojsk okręgu petersburskiego nowy rząd mianował gen. Komilowa.

W Medjolanie wybuchły wielkie rozruchy.

Francuska stacja towarowa Ale viller uległa zupełnemu zniszczeniu.

Rząd St. Zjednoczonych przystąpił do budowy 500 małych łodzi podwodnych.

Stany Zjednoczone uznały nowy rząd rosyjski.

Stwierdza się, że pochodząca z Berna wiadomość o rychłym zniszczeniu przez radę związkową obowiązującego w Niemczech prawa o jezaitach, zgodna jest z rzeczywistością.

KRONIKA

Rokulokoje.

Rokulokoje dla naukowców i filozofów i samiejscowego rozpowszechnienia się w kościeleku Im. Marii w sobotę przed Palmową niedzielą o 4 go poł. punktualnie 31 kwietnia. W wtorek spowiedzi, we środę Komunja św. W tym roku konferencje głosił biskup ks. prof. I. T. Pechko. **Co się w Wydziale wychowawczym przedkładało przy P. M. S.**

W przyszłą niedzielę dnia 28 bm. o g. 5 po poł. w lokalu P. M. S. ul. P. Marii 60 odbędzie się odczyt ks. T. Pechko p. t. „Pedagogia w wychowaniu dziecka”.

w Sobotę dnia 24 Marca r. b. jako w pierwszą rocznicę śmierci nieodżałowanej matki naszej

ś. p. z Szachmacińskich Franciszki Zapalkiewiczowej

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym św. Zygmunta o godz. 10 rano na które zapraszają przyjaciel i życzliwych córki i syn.

Interesujący temat pociągnie szeregi ogół wychowawców i nauczycielstwo i da możność poznania jednej z nowych gałęzi wiedzy pedagogicznej zwanej pedogogją.

Wstęp na salę dla członków P. M. S. po okazaniu kwitów z wpłacenia składki członkowskiej bezpłatny dla reszty osób po 10 kop.

Kursa dla urzędników.

Trzeci kurs nauk dla średnich urzędników administracyjnych w Warszawie rozpocznie się we środę dn. 18 kwietnia i trwać będzie do dnia 14 lipca. Nauka odbywa się za dnia.

Warunki przyjęcia: skończonych 18 lat życia, świadectwo dojrzałości co najmniej 6 klasowego średniego zakładu naukowego, brak utłomności, która wykluczałaby dowolne dysponowanie kandydatem na służbie publicznej.

Opłata wynosi 25 marek.

Podania o przyjęciu należy składać w zarządzie kursów (Krakowskie Przedmieście 30) do dnia 31 marca. Do podania należy dołączyć krótki życiorys i świadectwa wzgl kopię z otrzymanego wykształcenia.

Kiedyż nareszcie?

„Jak” wiadomo R. O. m. Cz. projektowała otwarczenie izni i kapieli bezpłatnych dla ubogich mieszkańców Częstochowy, niestety sprawa ta widocznie, będąc w drodze ku jej realizacji, utknęła i nie o niej nie słychać.

Jakże szczęśliwi są pod tym względem ubodzy mieszkańcy stołicy, którzy dzięki specjalnej Sekcji kapielowej przy urzędzie zdrowia, mogą korzystać z bezpłatnej kapieli i otrzymują bezpłatnie do mycia iut mydła, co obecnie kosztuje 20 groszy.

Przy każdej kapieli uskuteczniante jest również bezpłatne strzyżenie włosów.

Kiedyż nareszcie uboga ludność Częstochowy będzie mogła korzystać z podobnie dobroczynnej instytucji dla czystości ciała? **Coż wiecej oczekujemy?**

Zarząd Sekcji Przedkładał prosi o zaznaczenie, że w tych dniach niejakie dwie panienki, których nazwiska są znane Sekcji, sprzedają bilety na przedstawienie, dochód z

którego ma być przeznaczony na tęż Sekcję. Wobec tego Zarząd Sekcji i zaznacza, że o żadnym przedstawieniu na korzyść Sekcji urzędzonym nie wie i ostrzega publiczność przed nabywaniem biletów.

Pod opaską pocztową.

„Deutsche Warsch. Ztg.” pisze: Ze względów cenzuralnych zabronione jest używanie papieru zapisanego lub drukowanego na opaski pocztowe.

Na opaskach tych nie może być żadnych innych liter, znaków lub napisów, prócz adresu i nazwiska wysyłającego

O szewców.

Właściciele sklepów z obuwiem, jak również miejscowi szewcy ogromnie narzekają na brak klientów. Nie w tem dziwnego, gdyż ceny na obuwie dziś są tak wygórowane, że tylko ludzie zamożni mogą sobie pozwolić na kupno nowego obuwia, a przeciętni śmiertelnicy muszą się zadowalać latanym obuwiem.

O czystości chodników.

Na niektórych ulicach wprost jest niepodobiestwem przejść chodnikami, gdyż stróże zupełnie nie poczuwają się do obowiązku uprzątnięcia z nich błota i pozostałego lodu, lecz oczekają widocznie deszczu, któryby je oczyścił.

Sprawa rzeźników częstochowskich.

Jak wiadomo od dość dawna istnieje w naszym mieście konsorcjum mięsne, któremu powierzone jest zaopatrywanie detalistów rzeźników w mięso.

Na tym tle panują dość niezdrowe stosunki konkurencyjne, których obrazkiem była sądzona onegdaj sprawa w sądzie I-go rewiru przy ul. Szkolnej.

Judka Fajertag właściciel sklepu oskarżał Sz. Gelbera o chęć przekupienia konsumenta, celem wykazania odpowiednim władzom, że F. pobiera ceny wyższe ponad normę, co jest nakazane przez warunki umowy. Obroncą J. Fajertaga był adwokat

przys. L. Mężnicky, a Sz. Gelbera p. J. Dreszer. Sprawa sądzona była już po raz drugi i w rezultacie sąd, na skutek żądania obrońcy G. zdecydował wezwać kilkadziesiąt świadków i sprawę odroczyć do nowego terminu w dniu 16 kwietnia

Koncert.

We wtorek 27 b. m. w teatrze Paryskim, odbędzie się zapowiadany oddawna koncert rodziny Rappaportów, na który pozostałe w niewielkiej liczbie bilety nabywać można w cukierni p. Jackowskiej, oraz w sklepie Ferymy Ogrodniczej.

Z kuchnią R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 12 | 3 do 18 | 8 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II, ludowa—po 14 gr.—00 po 20 g.—216, służbie—183, bezpłat.—5,729, ogółem—6078.

Kuchnia III, dla intel.—po 25 kop.—48, po 7 kop.—00, po 10 k.—00, służbie—77, bezpłatnych—1,434, ogółem—1,822.

Kuchnia IV, ludowa—po 7 k.—00, po 10 k.—00, służbie—217, bezpłatnych—18,716, ogółem—13,988.

Kuchnia V, dla chorych—służbie—00, bezpłatn.—991.

Kuchnia VI, dla chorych—służbie—0, bezpłatnych—643, ogółem—648.

Ogółem: po 50 gr.—35, po 14 gr.—00, po 20 gr.—216, służbie—427, bezpłatnych—22,513, ogółem—23,467.

Z Warszawy.

Potomkowie Kościuszki.

Z powodu przypadającej w b. r. setnej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki i projektowanej wystawy kościuszkowskiej, zaznaczyć należy, iż wśród nas żyją i chwilowo w Warszawie przebywają ostatni potomkowie wielkiego Naczelnika po kadzieli.

Są nimi: Zofja z Kościusza-Ratomskich hrabina de Magóra Madan, wdowa po hr. Mieczysławie, potomku magnackiego rodu węgierskiego, zdawna osiadłej w ziemi lubelskiej, oraz syn tej hr. Bronisław, znani w

towarzyskich kołach miasta Warszawy.

W posiadaniu tej rodziny znajduje się dużo pamiątek po Kościuszu.

Nadmienić należy, iż matką Tadeusza Kościuszki była Ratomska, siostra dziada hrabiny Zofji Madanowej.

Rewizja rachunków.

„Przegląd wielezorny” pisze: Jak wiadomo, swojeje czasu p. Sierszewski podniósł szereg zarzutów przeciw pułk. Sikorskiemu, dotyczących gospodarki finansowej w departamencie wojskowym N. K. N. Następnym tego było zarządzanie zbadania rachunków departamentu w Piotrkowie, oraz jego oddziału w Krakowie. Przygotowanie do tej rewizji dotyczących papierów i rachunków, których prowadzenie w departamencie wojskowym spoczywało, jak wiadomo, w rękach kobiecych, zabrało sporo czasu i dopiero onegdaj zostało ukończona. Wczoraj też po południu rozpoczęła swe czynności specjalna komisja rewizyjna.

Wobec wielkiego materiału, prace komisji potrwać pewien czas.

Z Kielc.

Wyjątkowe zjawisko.

W tych dniach zatwierdzona została ustawa Tow. Akcyj. „Chęciny” z kapitałem pół miliona rubli, które ma się zająć budową pieców wapiennych, cegielni i zakładów ceramicznych oraz eksploatacją nawozów z wapieni kieleckich. W dzisiejszych czasach zastoju powstanie tego przedsiębiorstwa jest wyjątkowym zjawiskiem.

Z Sosnowca.

Zrabowanie 9,000 marek.

Dokonano napadu na kasjera kopalni „Hr. Renard” przy ul. Sieleckiej, niosącego pieniądze na wypłatę dla robotników. Pod groźbą rewolwerów zrabowali bandyci 9.000 marek i zbiegli. Zarządzony pościg nie dał żadnych rezultatów.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od piątku 23-go do poniedziałku 26-go Marca.

Tylko 4 dni!

Wyznanie Demona

Dramat zyciowy w 4-ch wielkich aktach z udziałem w rolach głównych głoścej Marji Orskiej i niezrównanego Alfreda Abła

Rzeka Kastura w Japonji (z natury w kolorach)

Willi bohaterem (komiczny)

Na Scenier:

„Wesoły Karawaniarz”

Wedował w 1-ym akcie, Kiedrzyńskiego.

Sprzedaż Sądowa.

W piątek d. 23 Marca 1917 roku będą licytowało gdaźnie. 9 i pół rano ul. Ogrodowa Nr. 21 i szafę i 1 maszynę do szycia o godz. 10 rano Nowy Rynek Nr. 11 10 kop jajek o godz. 11 rano ul. Panny Marji 12 (gdzieindziej zafantowane 1 szafę, 1 maszynę do szycia.

Gawlik

Komisarz Sądowy.

Sprzedaż Sądowa.

W piątek dn. 23 Marca 1917 r. 10 godz. przed południem na Starym Stradomiu u Stanisława Szewczyka będą licytował 1 beczkę kapusty kważonej, 1 świnie. W tym samym d. o godz. 11 przed południem w lokalu licytacyjnym ul. Panny Marji Nr 12 będą licytował: 2 worki maki, 1 partję materiału na ubrania, 40 funtów cukru i różne meble domowe.

Klein

Komisarz Sądowy.

Ofiary:

Zamiasz wieńców na trumnę s. p. Jalje-na Szałalka rb. 200 na przytułek paralyków sklada Rodzina.

Stróż potrzebny od 1 kwietnia do domu Nr. 5 a ul. Szkolna. 169-

Potrzebna krawcowa z maszyną ul. Panny Marji Nr. 45 sklep spożywczy 179-

Zwulione portfel z pieniędzmi w walucie ros. niem. i beny Łaskawy załazosa za nagrodę słoży Adm. Gołosa 175-

Zwulione kwit-lombardu Kasj Potyżakopno-Orczędnościowej Nr. 24346. 164-

KARTY do GRY

Abc. Tow. POŁĄCZONYCH FABRYK STRALSUNDERSKICH.

Skład hurtowy

Magazyn LEONA KIPMANA w Warszawie,

Marszałkowska, 154.

Poszukiwani agenci do sprzedaży.